

Hoe help ik mijn (klein) kind na afschaffing van de jubelton?

Nu de jubelton per 1 januari 2023 is versoberd en per 1 januari 2024 zelfs wordt afgeschaft, zoeken mensen naar andere mogelijkheden om – liefst belastingvrij – hun (klein)kinderen te helpen, bijvoorbeeld bij de aanschaf van een huis. Alles over Erven vroeg Julia van Doormalen, kandidaat-notaris familierecht bij Hermans & Schuttevaer Notarissen, naar de mogelijkheden die er nu nog zijn.

Om maar met de deur in huis te vallen: kan ik nog belastingvrij schenken aan mijn (klein)kinderen? En zo ja, hoeveel dan?

‘Ja, dat kan zeker. Ondanks de afschaffing van de jubelton, kan nog steeds belastingvrij worden geschonken. Zo kunnen ouders aan hun kinderen in 2023 €6.035 belastingvrij schenken. Onder ‘kind’ wordt ook een pleegkind of een stiefkind verstaan. De jaarlijkse vrijstelling voor alle andere personen is in 2023 €2.418. Dit geldt voor bijvoorbeeld opa’s en oma’s die hun kleinkinderen wat willen geven. Met dit geld mag de ontvanger doen wat hij wil. De ontvanger hoeft hiervoor ook geen aangifte te doen.

Boven de vrijstelling betaalt de ontvanger tot een bedrag van €138.641 een schenkbelasting van 10% als het gaat om een ouder-kindschenking en 18% als het gaat om een schenking aan kleinkinderen. Over alles boven de €138.641 is respectievelijk 20% en 36% schenkbelasting verschuldigd.’

Bestaat er nu dan geen enkele voorziening meer in de wet voor de eigen woning?

‘Jawel, grootouders kunnen een schenking doen voor de eigen woning die onder de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling valt van €28.947. Dit is de per 1 januari 2023 verlaagde jubelton. Deze schenking moet dan worden besteed aan bijvoorbeeld de aankoop van de eigen woning, verbetering of verbouwing van de eigen woning of aflossing van een (hypotheek)

schuld. Ouders kunnen er ook voor kiezen hetzelfde bedrag belastingvrij te schenken, waarbij hun kind het geld naar eigen inzicht mag besteden. Het is dan óf-óf: je kunt maar eenmalig een beroep doen op een verhoogde schenkingsvrijstelling. Als je vorig jaar dus bijvoorbeeld al de jubelton hebt ontvangen, kun je niet nog eens een beroep doen op een eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling. Een paar aandachtspunten:

- ▶ De ontvanger, of zijn/haar partner, moet bij beide vrijstellingen tussen de 18 en 40 jaar oud zijn;
- ▶ een eenmalig verhoogde vrijstelling komt in de plaats van de jaarlijkse vrijstelling;
- ▶ ouders worden als één schenker gezien, ook als ouders gescheiden zijn. Heeft het kind een partner en wordt hen beiden een bedrag geschonken, dan telt dit ook als één schenking.’

Als iemand vermogend is en zijn/haar (klein)kind nog meer wil helpen, wat zijn dan de mogelijkheden?

‘Aangezien de tarieven voor de schenk- en erfbelasting hetzelfde zijn, zien wij in de praktijk vaak dat naast de jaarlijkse vrijstelling of een eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling nog tegen 10% schenkbelasting wordt geschonken. Tot €138.641 is 10% schenkbelasting verschuldigd. Alles wat nu wordt geschonken tegen 10% schenkbelasting, hoeft niet meer te worden geërfd tegen 20% erfbelasting. Dit levert dus een besparing van erfbelasting op in te toekomst. Wanneer iemand bijvoorbeeld drie kinderen heeft, kan dit bij alle drie de kinderen worden gedaan, zodat drie keer deze

besparing plaatsvindt. Een andere optie is om (klein) kinderen een lening te verstrekken, die eventueel in termijnen kan worden kwijtgescholden.'

Moet ik voor een schenking naar de notaris?

'Dat hoeft niet, maar het is wel verstandig om een en ander vast te leggen in een notariële akte. Allereerst kijkt de notaris mee bij de vraag of aan de voorwaarden wordt voldaan van de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling en controleert de notaris de inhoud van de afspraken. Ook is er de mogelijkheid om een partner uit te sluiten. Stel dat ouders €28.947 aan hun dochter schenken, maar niet willen dat dit wordt gedeeld partner van de dochter als ze gaat scheiden. Met een uitsluitingsclausule in de schenkingsakte kun je dan vastleggen dat het geschonken bedrag van haar blijft als ze uit elkaar gaan. Daarnaast voorkomt een notariële schenkingsakte achteraf discussie over de schenking. Als je zeker wilt zijn dat je je (klein)kinderen ook in de toekomst kunt blijven helpen in het geval dat je, onverhoopt, wilsonbekwaam bent, kun je deze wens ook vastleggen bij de notaris in een levenstestament.'

Wat kun je doen als iemand nu al weet dat hij/zij jaarlijks een schenking wil doen?

'Een ander belangrijk voordeel van het laten vastleggen van een schenking bij de notaris, is dat je er meteen een repeterende schenking van kunt maken. Stel dat

je jaarlijks een bepaald bedrag wilt schenken, dan kun je dat in een keer regelen bij de notaris. Bijkomend voordeel hiervan kan zijn dat een (klein)kind hierdoor meer financiering kan krijgen bij de bank, aangezien de bank meer houvast heeft dan bij een enkele toezegging van (groot)ouders om in de komende jaren aan het kind te schenken.'

Wie moet er aangifte doen bij een schenking?

'Als de schenking hoger is dan de jaarlijkse vrijstelling, moet de ontvanger aangifte doen. Daarvoor is een apart aangifteformulier te vinden op de website van de Belastingdienst. Aangifte via Mijn belastingdienst is ook mogelijk. Als je meerdere schenkingen krijgt, bijvoorbeeld van ouders en grootouders, moet je van elke schenking apart aangifte doen. Dit wil niet zeggen dat de ontvanger ook de schenkbelasting moet betalen als meer dan het vrijgestelde bedrag wordt ontvangen. Doorgaans betaalt de ontvanger schenkbelasting, maar (groot)ouders kunnen dit ook op zich nemen. Dit heet een schenking vrij van recht. Als zij de belasting betalen, moet wel iets meer schenkbelasting worden betaald, omdat de betaling van de schenkbelasting ook weer als schenking wordt gezien.'

Adviseer je mensen wel eens om niet of minder te schenken?

'Uiteraard staat het iedereen vrij om zelf te besluiten hoeveel hij wil schenken, maar het is vaak niet verstandig om alles weg te geven. Zo wil je ook geld overhouden voor als je later bijvoorbeeld extra zorg wilt inkopen. Afgelopen jaar, net voordat de jubelton werd versoberd, heb ik meegemaakt dat mensen hun hypotheek wilden verhogen, zodat financiële ruimte ontstond om hun kinderen belastingvrij alsnog de jubelton te kunnen schenken. Dan moet je wel goed kijken naar je financiële situatie. Kun je die extra lasten wel dragen? Het is mooi dat (groot)ouders hun (klein) kinderen willen helpen, maar het kan niet de bedoeling zijn dat ze dan zelf helemaal klem komen te zitten. Een goede optie kan dan nog een schenking op papier zijn waarbij de uitbetaling van de schenking wordt uitgesteld. Zo'n schenking moet dan wel notarieel worden vastgelegd.' ■

► Mr. Julia van Doormalen is kandidaat-notaris familierecht bij Hermans & Schuttevaer Notarissen in Utrecht. Daarnaast doet ze wetenschappelijk onderzoek naar erfovereenkomsten.

